

ANWB-fietsroute Alkmaardermeerroute

46 km

Aan weerszijden van het Alkmaardermeer liggen twee totaal verschillende landschappen. Veenpolders en droogmakerijen in het oostelijk deel, bloembollenteelt in het westelijk deel. De kustlijn lag 5000 jaar geleden oostelijker dan nu. Voorbij de branding ontwikkelde zich een lange, smalle strandwal met lage duintjes. Later ontstonden meer naar het westen nieuwe zandruggen met duinen, totdat de zee in de Romeinse tijd niet verder naar het westen week. Uitgeest en Akersloot liggen op de oudste strandwal; Castricum en Limmen op een jongere strandwal. Voorbij Castricum liggen de jonge duinen.

1 De strandwallen, hooggelegen en droog, waren de eerste plaatsen waar mensen zich vestigden. Hier lagen ook de akkers, die 'geesten' werden genoemd (terug te vinden in plaatsnamen als Uitgeest en Dorregeest). Tussen de strandwallen lagen strandvlakten – drassige gebieden die vanuit de dorpen in gebruik werden genomen als hooi- en weiland. Vanuit Castricum fietst u over een **strandvlakte** die grenst aan de strandwal van Uitgeest. In de strandvlakten lagen riviertjes die in open verbinding met de zee stonden. Dat leverde bij storm groot gevaar op, als het zeewater er hoog in opgestuwd werd. Om het overstromingsgevaar in te perken, werden langs de strandwallen dijkes aangelegd.

4 Langs de **Knollendamervaart** valt het hoogteverschil tussen de Starnmeerpolder en het oude veenland van Polder Wormer, Jisp en Nek op. De Starnmeer, in 1643 drooggemalen, was een van de laatste grote droogmakerijen uit de 17e eeuw. Eerder in die eeuw vielen Benschoten en Schermer droog.

5 Voorbij **West-Grafdijk** is er de ruime blik over het Alkmaardermeer met op de achtergrond de schoorstenen van Corus en aan de rechterhand de 'diepte' van de droogmakerij **De Schermer** (1635). Hier staan veel olopboerderijen.

6 Na Akersloot bent u terug in het landschap van **strandwallen en -vlakten**. Het oude patroon met hoogteverschillen van 1 tot 2 meter is nu nog te herkennen aan de langgerekte dorpen met hun tuinbouw en lilieteelt op het zand en aan het polderland tussen de strandwallen van Akersloot en Limmen.

2 Een steviger bescherming ontstond rond 1300 dankzij de aanleg van de **St. Aagtedijk**, een ringdijk die zich in een halve cirkel van Beverwijk tot Uitgeest uitstrekt en alle dorpen van Noord-Kennemerland bevatte.

3 Hier lag oorspronkelijk een uitgestrekt veengebied waar riviertjes doorheen slingerden. Ongeveer vanaf het jaar 1000 is het veen ontgonnen. Om het als landbouwgrond te kunnen gebruiken was ontwatering nodig. Door het waterverlies nam het volume van het veen af en dat leidde tot een inklinking van soms wel 2 meter. Het gedaalde maaiveld werd kwetsbaarder voor afslag.

Veenstroompjes verbreedden zich tot kleine waterplassen die tot grote meren aaneengroeiden, zoals het Alkmaardermeer. Aan de rechterkant ligt het oude veenland. Het **Alkmaardermeer** is speciaal ingericht om grote hoeveelheden waterrecreanten te ontvangen.

Bij Akersloot is een pontje voor fietsers en auto's (foto George Burggraaff)

⚠ Tijdens het fietsen van deze route zult u routebordjes tegenkomen van de Pontjesroute. Deze route wordt in 2009 opgeheven.

⚠ De beschrijving is tegen de klok in.

P Castricum Bij het station. Overgang over, ra langs station. Voor het station zit eerste routebordje hoog op lantarenpaal.

☑ Castricum. Spijkerboor Café 't Heerenhuis, Starnmeerdijk 21 (winter gesloten).

🚶 In Oost-Knollendam is een pontje dat u zelf moet bedienen. Vaartijden: half apr - half okt dagelijks; in de winter omleiding via Krommenie. Pontje Noordhollandsch Kanaal: apr - okt ma. - vr. 07.00 - 23.00 uur, za. - zo. 08.00 - 22.00 uur; nov - mrt ma. - vr. 07.00 - 20.00 uur, za. - zo. 08.00 - 20.00 uur.

📞 Castricum Rijwielshop Station Castricum, Stationsweg 4, tel. 0251 - 654 035.

